

Nikdar ni bil razkošen do sebe

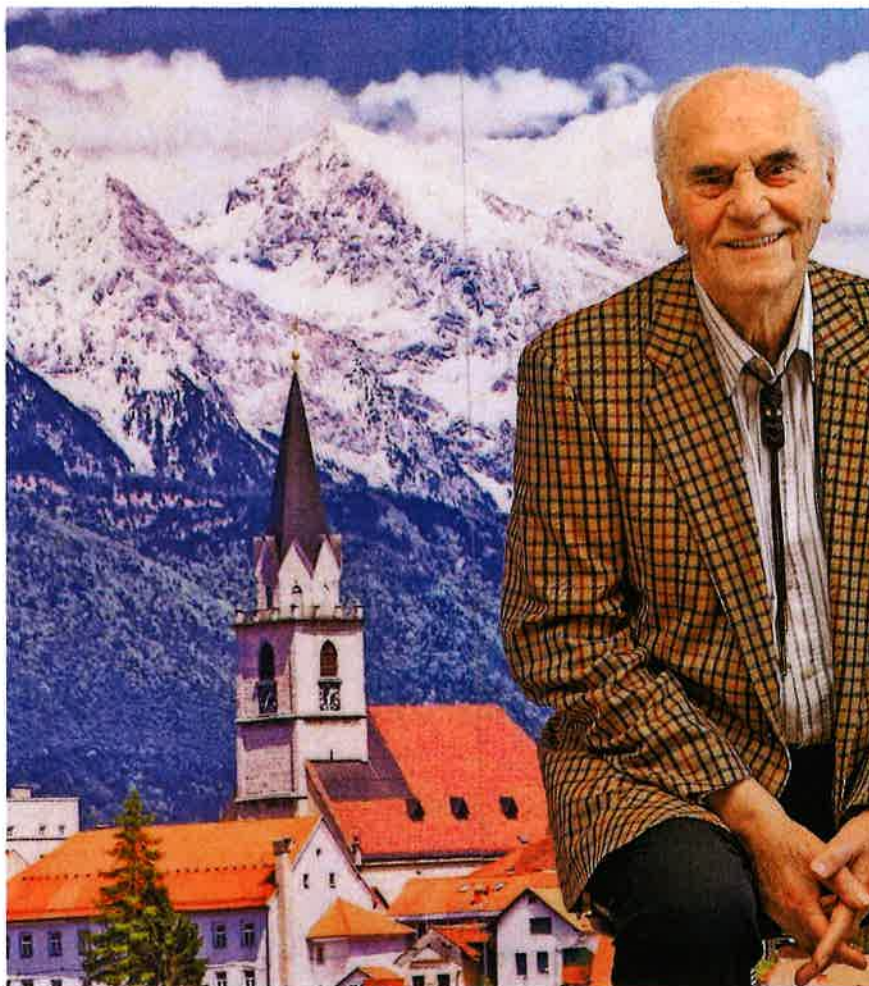
Zagotovo pa je Vincenc Draksler razkošen v pomoči do najbolj ranljivih skupin. Dobrotnik, doma iz Kranja, izseljenec, nemško-švicarski poslovnež, ki živi v mestu Kreuzlingen ob Bodenskem jezeru. Častni občan Mestne občine Kranj, zaradi svoje dobrotljivosti maja letos tudi ime tedna na Valu 202. Kranj je ponovno obiskal pred kratkim, ko se je na njegovo pobudo igrala dobrodelna Tombola na plac'. Če si nastavi ogledalo, vidi iskrenost, zanesljivost in odgovornost do sebe in družbe. In pri svojih 87 letih še vedno hodi v službo.

Besedilo: **Suzana P. Kovačič**

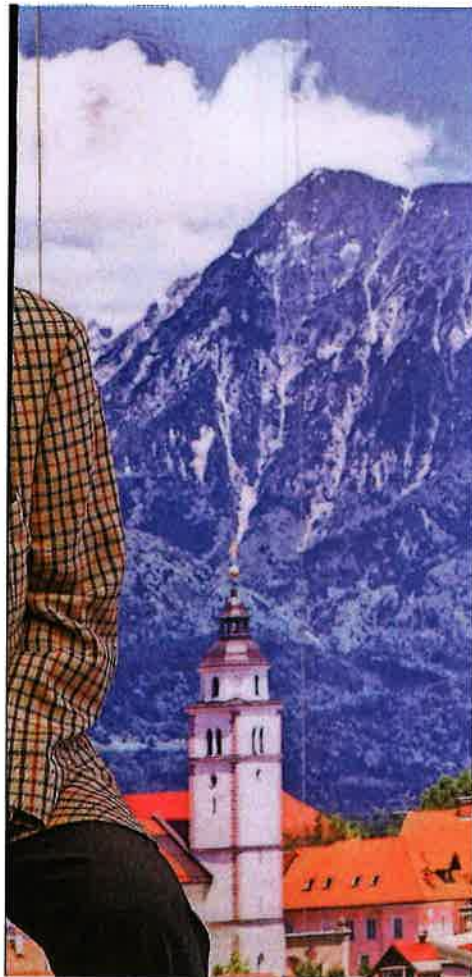
Bili ste pobudnik in glavni pokrovitelj Tombole na plac', ki je ne tako dolgo nazaj v starem mestnem jedru Kranja oživila spomin na to igro. Izkupiček od kupljenih tablic je bil namenjen zagonskim sredstvom nove mestne šiviljske popravilnice Kr'Zašlj v Kr'Štacuni na Malstrovem trgu, ki deluje pod pokroviteljstvom Fundacije Vincenca Drakslerja. Ste kot otrok kdaj igrali tombolo?

»Nikoli. Pravzaprav je ne igram niti danes, vedno pa kupim vse kartice, ki ostanejo, in s tem podprem dobrodelen namen. Niti se ne spominjam, da bi se sploh kdaj igral kakšno igro. Že kot otrok sem bil zaposlen od jutra do večera z nabiranjem gob, jagod, borovnic in zlaganjem drv. Kako sem včasih zaklel pri sebi, ko je bilo treba nabrati deset litrov borovnic. Te smo potem prodali, tudi na Dunaj so šle. Pri desetih letih sem ostal brez očeta in mami smo otroci morali pomagati, jaz sem pa sploh prevzel glavino dela kot najstarejši sin. Nič rad se ne spominjam otroštva, mladosti. Leta bi začel šteti od svojega osemnajstega rojstnega dneva, ko sem dejansko zaživel, začel uživati samostojnost.

Zmeraj pa sem bil poln idej. Saj če ne bi bil, bi bila naša družina revna, enajst

Vincenc Draksler, simbolično pred motlvom Kranja – tu je bil doma in tu ima za ljudi v veliko »daril«. Spodbud, s katerimi jim omogoča pogumnejši korak v lepšo prihodnost

Iski, s poudarkom na mladih,
Foto: Tina Dokl

» Iz Ljubljane mi je nekdo pisal, da potrebujete 100 tisoč evrov, da bo hišo popravil. Posameznikom na tak način je težko pomagati, zato bi želel, da ne bi dobival teh pisem. Moja odločitev o pomoči potrebnim je padla. Odločil sem se za pomoč zlasti mladim in otrokom, kar je bila tudi želja moje pokojne žene Rite, s katero sva ustvarila skupno premoženje. Sedanja žena Margit pa me tudi podpira pri vseh mojih odločitvah.«

bratov in sester nas je bilo. Dvanajst let sem bil star, ko sem šel iz Kranja v Kamnik po kvas, potem pa ga ponujal okoliškim kmetom in v zameno dobil moko ali kaj drugega. Sukanec se je tudi dobro prodajal pa ženske nogavice. Sem jih kar sestri 'vzel' pa prodal ... Seveda je bila to takrat črna trgovina, ampak če se tega ne bi šel, ne bi preživel.«

Leta 1957 ste šli v Nemčijo. No zaradi dela, ampak zaradi ljubezni.

»Zaradi dela tedaj zagotovo ne bi šel. Zaposlen sem bil pri Triglav filmu kot neke vrste tehnični organizator in sem pri delu resnično užival. Prvi film, pri

katerem sem sodeloval, je bil Na svoji zemlji. Res pa sem v mladih letih spoznal tudi čudovito žensko, s katero sva se kmalu poročila. Rita je bila iz Berlina, odločila sva se za življenje v Nemčiji. In ker sem takšen, da vedno stremim za novim, sem v glavnem mestu tedanje Zvezne republike Nemčije odprl dve trgovini, želel sem še tretjo, pa je nisem dobil. Trgovini sem kasneje prodal in novo podjetniško priložnost poiskal v Münchnu. Postavil sem tovarno za meso in salame, imenovano Oberkrai-ner Spezialitäten Vincenc Draksler. Oče je bil mesar in po njegovih receptih sem delal naprej in dodal še nekaj svojega, kar se je zelo obrestovalo pri razvoju podjetja.«

Ampak materialne temelje ste si pa največ zagotovili s kupovanjem nepremičnin?

»Najprej moram povedati, da ne prej v Nemčiji in ne v Švici, kjer zdaj živim, nisem imel prijatelja Slovenca, ker je bilo preveč nevoščljivosti. Nikdar pa nisem zanikal, da sem Slovenec. Podjetje v Nemčiji sem prodal, iz denarja pa začel kupovati nepremičnine, kot so stanovanja, pisarne ... v Švici. Sploh v Švici je vrednost stanovanj visoka. Kljub 87 letom pa sem še zmeraj v službi. Logično se mi zdi, da odločam o tem, ali se bo kaj popravilo oz. kaj se bo popravilo na nepremičninah. Brez da bi imel roko na čez, ne gre ... Zaposlene imam tri, od tega dva hišnika in vodjo, ki je neposredno odgovoren meni. Sem strog šef, a pošten. Računalnika sem tudi večč, čeprav imam še vedno veliko podatkov 'v glavi'. Se je pa do danes precej spremenil odnos; zdaj pride bančni direktor k meni, ne več jaz k njemu.«

Enkrat ste nekje rekli: »Narodil bom nekaj izjemnega za soljudi«. Kaj ste s tem konkretno mislili?

»Prepotoval sem praktično ves svet, največ službeno. Nikdar pa nisem bil razkošen do sebe. Verjetno zato, ker je bila pri nas doma takšna revščina. Osemnajst let sem bil star in ravno smo snemali v Beogradu, ko sem videl še večjo revščino. Pretreslo me je. Že takrat sem rekel, če bom kdaj le lahko, bom pomagal ... To sem začel kmalu uresničevati, pomagal sem sestri, da je lepo živela, mamo sem podpiral do smrti, s čimer se je strinjala tudi moja žena. Vesel sem, če lahko pomagam, tako preprosto je to.

Od leve na Županovem teku kranjski župan Boštjan Trilar, Marglit in Vincenc Draksler ter predsednica Fundacije Vincenca Drakslerja Nada Bogataj Kržan / Foto: arhiv MOK

»Zmeraj sem bil poln idej. Saj če ne bi bil, bi bila naša družina revna, enajst bratov in sester nas je bilo. Dvanajst let sem bil star, ko sem šel iz Kranja v Kamnik po kvas, potem pa ga ponujal okoliškim kmetom in v zameno dobil moko ali kaj drugega. Sukanec se je tudi dobro prodajal pa ženske nogavice. Sem jih kar sestri 'vzel' pa prodal ... Seveda je bila to takrat črna trgovina, ampak če se tega ne bi šel, ne ne bi preživeli.«

Vincenc Draksler s soprogo Marglit na nedavni dobrodelni Tomboli na plac'. / Foto: arhiv MOK

Ne pričakujem pa, da bi se mi morali za to na veliko zahvaljevati, se raje umaknem. Je pa v življenju tako, da je zmeraj boljše, da imaš v desni roki milijone, pa z levo daš kak milijon ven in še vedno je dovolj za vse.«

Fundacija Vincenca Drakslerja ste skupaj z Mestno občino Kranj ustanovili leta 2000. Kako se je začelo sodelovanje?

»Kupil sem gostilno z veliko zemljišča Pr' Primožku na Pristavi. Za nečaka, da bo lahko delal. Rekel sem mu, da mu dve leti ne bo treba nič plačevati, da ne bom računal nobenih obresti, da pa sta dve leti dovolj, da mi z zasluženim postopno začne vračati moj osnovni vložek. Saj veste, da je 'šenkano' bolj malo vredno. Čez dve leti sem ga vprašal, kako mu gre. Vse do tedaj nisem vedel, da slovenski jezik premore toliko kletvic. In sem temu naredil konec in naredil korak k dobroti. Najprej sem želel hišo in zemljišče podariti Rdečemu križu, pa niso pravočasno odgovorili. Prijatelji so mi rekli, pojdi v Kranj, tam si bil doma in podari občini. Takrat je bil župan Mohor Bogataj, takoj sva se ujela. Čez eno leto so me z občine klicali, da bi ustanovili fundacijo na moje ime. 'Z mojim imenom pa že ne,' sem jim odvrnil, a moja žena se s tem ni strinjala. Rekla mi je, da če sem že toliko daroval, je pa vsaj ime lahko zraven, da nekaj po meni ostane Sloveniji. Tako se je začelo ...«

Do danes ste v Sloveniji za dobrodelne namene darovali že skoraj 2,5 milijona evrov. Predvsem ste pozorni do ranljivih skupin prebivalstva, začelo se je s programom reintegracije zdravljenih odvisnikov na Pristavi. Pri svojem zadnjem obisku ste ta dom obiskali. Kako je bilo?

»Predvsem sem opazil napredek, veliko je novo narejenega, delavnice so lepe, čiste. Dobro delajo in moram priznati, da sem bil zelo vesel. Navajen sem, če povem v prisposobi, da se gre po stopnicah lepo počasi navzgor. Naenkrat ne (z) moreš vsega in vse lahko hitro izgubiš.«

Izdatno ste pomagali pri postavitvi medgeneracijskega centra v Kranju. Ko so ga odpirali, ste prerezali slavnostni trak. Ga še obiščete?

»Ko sem bil maja v Kranju, mi je Mateja Šmid, direktorica Ljudske univer-

ze Kranj, ki upravlja medgeneracijski center, predstavlja dejavnosti, ki se tam odvijajo. Če torej prostori odgovarjajo svojemu namenu, potem smo uspeli. Tako kot pri materinskem domu v Kranju.»

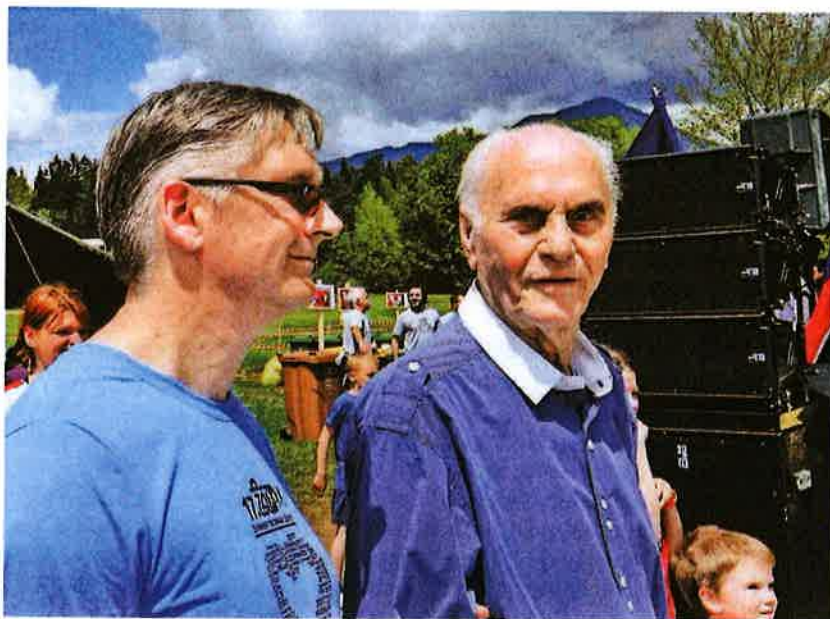
Mislím, da ste še ne tako dolgo nazaj rekli: »A še lahko kaj pomagám?« In ste res pomagali tudi pri materinskem domu v Kranju, ki ste ga slovesno odprli letos v Tednu družíno. Ste pa tudi redni gost županovega teka, kajne?

»Sem celo med pobudniki tega dobrodelnega teka, vsakokrat se ga tudi udeležim kot gledalec, letos torej že sedemnajstič. Brdo je tako lep ambient in vedno je na teku polno ljudi. Tekel je že župan Mohor Bogataj, zdaj teče župan Boštjan Trilar. Lepo je, ko slišim ljudi, ko se pogovarjajo o dobrodelnosti. Spomnim se, ko sem ob nedavnem obisku Pristave veliko število zbranih nagovoril, naj pomagajo tudi sami, če ne drugače, vsaj enemu sosedu. Človek ima lahko obraz tri tedne podoben kislemu dežju, ko pa mu rečeš prijazen dober dan, na obraz posije sonce. Moram reči, da se v Švici več pozdravljajo, očitno imajo to bolj v sebi.«

Kateri dobrodelni projekt bi morda še omenili?

»Fundacija Vincenca Drakslerja je leta 2012 uspela na razpisu iz evropskega socialnega sklada s projektom Omarnljen.si z delom. To je bil začetek socialnega podjetja in za to, da danes žanjemo uspehe, sem pomagal z zagonskimi sredstvi tudi pri obnovi delavnic, ki niso bile financirane iz sklada. Vodstvo fun-

»Lepo je, ko slišim ljudi, ko se pogovarjajo o dobrodelnosti. Spomnim se, ko sem ob nedavnem obisku Pristave veliko število zbranih nagovoril, naj pomagajo tudi sami, če ne drugače, vsaj enemu sosedu. Človek ima lahko obraz tri tedne podoben kislemu dežju, ko pa mu rečeš prijazen dober dan, na obraz posije sonce.«

Vincenc Draksler s sinom soproge Margit prof. dr. Ralphom Blumom, ki ga vidi kot svojega naslednika in ki je Slovenijo večkrat obiskal, med drugim je že tekel na županovem teku. / Foto: arhiv MOK

»Postavil sem tovarno za meso in salame, imenovano Oberkrainer Spezialitäten Vincenc Draksler. Oče je bil mesar in po njegovih receptih sem delal naprej in dodal še nekaj svojega, kar se je zelo obrestovalo pri razvoju podjetja.«

dacije je pripravilo tudi strategijo razvoja fundacije do leta 2020. Glede na znanje in dobro infrastrukturo bi lahko fundacija postala kompetenčni center za Gorenjsko na področju socialnega podjetništva. Kako vse to lahko financiram? V Švici sem kupil objekt, vreden nekaj čez deset milijonov evrov, ki sem ga vložil v fundacijo, ki sem jo ustanovil v Švici pred štirimi leti v spomin na prvo ženo Rito. Iz neobdavčenega dobička gre 30 odstotkov za kranjsko fundacijo, 30 odstotkov za ustanovo za otroke z rakom (tudi za raziskave) v Švici, 40 odstotkov pa za vzdrževanje in obnovo objekta. Imam tudi naslednika, sina sedanje žene Margit profesorja dr. Ralpa Bluma, ki že vodi švicarsko fundacijo od ustanovitve. Zaupam mu. Ve tudi za moje dobrodelno delovanje v Sloveniji, ki jo je tudi sam že večkrat obiskal.«

Veliko ljudi vas pozna po dobrodelnosti, koliko vas pa posameznikov presli za pomoč?

»Ogromno. Praktično vsak dan dobim nekaj pisem iz Ukrajine, Poljske, tudi

iz Slovenije ... Iz Ljubljane mi je nekdo pisal, da potrebujete 100 tisoč evrov, da bo hišo popravil. Posameznikom na tak način je težko pomagati, zato bi želel, da ne bi dobival teh pisem. Moja odločitev o pomoči potrebnim je padla. Odločil sem se za pomoč zlasti mladim in otrokom, kar je bila tudi želja moje pokojne žene Rite, s katero sva ustvarila skupno premoženje. Sedanja žena Margit pa me tudi podpira pri vseh mojih odločitvah.«

Kdaj naslednjič pridete v Slovenijo?

»Zagotovo takrat, ko bo predsednica Fundacije Vincenca Drakslerja Nada Bogataj Kržan v Kranju našla eno lepo hišo, v katero se bodo lahko zatekli mladi, ki so se znašli v stiski.«